

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

Opće lekcije za svakog muslimana

bosanski

بوسنوي

الدُّرُوسُ الْمُهِمَّةُ لِعَامَّةِ الْأُمَّةِ

Uvaženi šejh Abdulaziz ibn Abdullah Ibn Baz
Allah mu se smilovao

٣) جمعية الدعوة و الارشاد وتوعية الجاليات بالربوة ، ١٤٤٥ هـ

بن باز ، عبدالعزيز =
الدروس المهمة لعامة الأمة - بوسني. / عبدالعزيز = بن باز - ط١.
- الرياض ، ١٤٤٥ هـ
٤٢ ص ..سم

رقم الإيداع: ١٤٤٥/٢٠٨٣٢
ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٤١٧-٧٨-٢

الدُّرُوسُ الْمُهَمَّةُ لِعَامَّةِ الْأُمَّةِ

Opće lekcije za svakog muslimana

لِسَمَاحَةِ الشَّيْخِ الْعَلَّامَةِ
عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَازٍ
رَحِمَهُ اللَّهُ

Uvaženi šejh Abdulaziz ibn Abdullah Ibn Baz
Allah mu se smilovao

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Opće lekcije za svakog muslimana.

Uvaženi šejh

Uvaženi šejh Abdulaziz ibn Abdullah Ibn Baz
Allah mu se smilovao

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

Uvod autora

Potpuna i savršena zahvala pripada Allahu, Gospodaru svjetova, a konačnica pripada bogobožnim, neka je Allahov blagoslov i mir na Njegovog roba i poslanika, našeg vjerovjesnika Muhameda, njegovu porodicu i sve ashabe.

Ovaj sažetak sadrži objašnjenje nekih od najvažnijih vjerskih pitanja koje je obavezan svaki musliman poznavati, stoga sam ga i nazvao: Opće lekcije za svakog muslimana.

Allaha molim da ovo djelo bude od koristi svim muslimanima i da ga prihvate od mene, a On je, uistinu dobar i plemenit!

Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz Opće lekcije za svakog muslimana.¹

¹ Zbirka fetvi i raznih članaka (3/288–298)

Prva lekcija: Sura Fatiha i najkraće sure iz Kur'ana

Suru el-Fatihu i kratke sure od ez-Zilzal do sure en-Nas treba naučiti, ispravno izgovarati, zapamtiti, te se upoznati sa značenjima koje je obaveza znati i razumjeti.

Druga lekcija: Ruknovi islama

Pojašnjenje pet temelja islama, od kojih je prvi i najvažniji: Svjedočenje da nema istinskog boga koji zaslužuje da se obožava osim Allaha, i da je Muhammed Allahov Poslanik – uz pojašnjenje njegovih uvjeta.

Značenje šehadeta (svjedočenja) jeste:

„La ilahe“ – nema istinskog boga, čime se negira sve što se obožava mimo Allaha;

„illallah“ – osim Allaha, potvrda da se samo Allah Jedini obožava. On koji nema sudruga. Šartovi (uvjeti) ispravnosti šehadeta su sljedeći:

1. poznavanje značenja (šta se negira, a šta potvrđuje), koje isključuje neznanje;

2. čvrsto uvjerenje u njegovo značenje, koje isključuje bilo kakvu sumnju;

3. čisto ispovijedanje vjere kroz činjenje ibadeta samo Allahu (ihlas), što isključuje svaki vid širka

(činjenja ibadeta nekome mimo Allaha ili zajedno sa Allahom);

4. iskrenost u vjeri (sidk), koja isključuje laž, pretvaranje (rijaluk) i licemjerje (nifak);

5. ljubav (prema šehadetu i svemu na što upućuje), koja isključuje mržnju;

6. revnosno izvršavanje svega onoga što šehadet podrazumijeva (inkijad), što isključuje nepraktikovanje vjere;

7. prihvatanje srcem svega onoga što šehadet podrazumijeva (kubul), što isključuje bilo kakvo odbijanje;

8. negiranje prava na obožavanje bilo koga mimo Allaha. Spomenuti uslovi izrecitovani su u sljedećim riječima:

"Znanje, uvjerenje, iskrenost i potvrda s ... ljubavlju, prihvatanje, pokornost i kao osmo: nevjerovanje u sve ... što se obožava mimo Njega."

Pored toga, treba naučiti i upoznati se sa pojašnjenjima vezanim za značenje svjedočenja da je Muhamed Allahov poslanik i šta sve to značenje podrazumijeva. To, naime, znači da bezuslovno treba vjerovati u sve ono o čemu nas je obavijestio, izvršavati ono što je naredio, izbjegavati ono što je zabranio ili na šta je upozorio, te ne obožavati Allaha osim onako kako su propisali Uzvišeni Allah

i Njegov Poslanik. Zatim, treba naučiti i upoznati se sa pojašnjenjima vezanim za ostale stubove islama: namaz, zekat, post mjeseca ramazana i hadž.

Treća lekcija: Ruknovi imana-temelji vjerovanja

Iman ima šest ruknova ili stubova:

1. vjerovanje u Allaha,
2. vjerovanje u meleke,
3. vjerovanje u Allahove knjige,
4. vjerovanje u Allahove poslanike,
5. vjerovanje u Sudnji dan,
6. vjerovanje da je Allah sve odredio, bilo dobro ili loše.

Četvrta lekcija: Vrste tevhida i širka

Tevhid se dijeli na tri vrste: tevhid rububijeta, tevhid uluhijeta i tevhid esmai ves-sifat.¹

¹ Tevhid je izdvajanje Allaha u svemu onome što je samo Njegovo pravo i osobenost.

Tevhid rububijeta je izdvajanje Allaha u Njegovim radnjama i djelima, da smatraš da to može činiti samo On i da je to samo Njegovo pravo i osobenost. Na primjer da je Allah jedini koji stvara stvorenja, da njima upravlja i određuje, da oživljava i usmrćuje i tako dalje.

Tevhid uluhijeta ili ubudijeta je izdvajanje Allaha u činjenju ibadeta samo Njemu Uzvišenom, da se samo Njemu klanjaš, samo Njemu upućuješ dove, da se samo na Njega oslanjaš, od Njega strahuješ i nadaš, i tako dalje.

Tevhid rububijeta (gospodarstva): vjerovanje da je Allah Stvoritelj svih stvorenja, da samo On njima upravlja kako hoće, i da u tome nema sudruga.

Tevhid uluhijeta (božanstvenosti): vjerovanje da je samo Allah dostojan obožavanja i da u tome nema sudruga. Ovo je, zapravo, pravo značenje svjedočenja La ilahe illallah. To jeste, da se sve vrste ibadeta, poput namaza, posta i drugih obreda, upućuju isključivo Allahu Jedinom, te da nije dozvoljeno da se upućuju bilo kome drugom.

Tevhid esma'i ves-sifat (jedinstvenost u imenima i svojstvima): vjerovanje u sva Allahova imena i svojstva spomenuta u Časnom Kur'anu i vjerodostojnim hadisima. Njegova imena i svojstva se potvrđuju na način koji dolikuje samo Njemu – bez iskrivljavanja značenja, negiranja, zadiranja u njihovu kakvoću ili poređenja s imenima i svojstvima stvorenja.

Dokaz za ovo su riječi Uzvišenog:

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾

"Reci: 'On je Allah - Jedan!

Tevhid esmai ves-sifat je izdvajanje Allaha u Njegovim imenima i svojstvima, onako kako samo Njemu dolikuju.

Allah je Es-Samed!
Nije rodio i rođen nije,
i niko Mu ravan nije!" (El-Ihlas, 1-4.) Allah je
također rekao:

﴿...لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

"Niko nije kao On. On sve čuje i sve vidi." (Eš-Šura: 11.) Neki učenjaci su tevhid podijelili na dvije vrste budući da su tevhid rububijeta i tevhid esmai ves-sifat svrstali pod jednu vrstu. U takvoj podjeli također nema ništa sporno, jer se na kraju sve svodi na isti cilj i značenje.

Širk se dijeli na tri vrste: veliki širk, mali širk i skriveni širk.

Veliki širk uzrokuje poništavanje dobrih djela i vječni boravak u Vatri onome ko umre čineći ga bez pokajanja. Uzvišeni je o tome kazao:

﴿...وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

"A da su oni Allahu ikoga u obožavanju pridruživali, sigurno bi propalo ono što su radili." (El-En'am: 88.) Također u Kur'anu se navodi:

﴿مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِم بِالْكَفْرِ

أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٧٧﴾

"Višebošci nisu dostojni Allahove džamije održavati, a sami priznaju da su nevjernici. Djela

njihova su poništena i u Vatri će vječno ostati." (Et-Tevba: 17.). Onome ko umre čineći širk, neće biti oprosteno i ulazak u Džennet bit će mu zabranjen. Uzvišeni je kazao:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ، وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ...﴾

"Allah, doista, neće oprostiti da Mu se širk učini, a oprostit će sve mimo toga, kome On hoće!" (En-Nisa: 48.) /

﴿...إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾

"Ko Allahu širk čini, Allah će mu ulazak u Džennet zabraniti i prebivalište njegovo bit će Džehennem; a nevjernicima niko neće pomoći." (El-Ma'ide: 72.).

U vrste velikog širka spada: dova upućena umrlim osobama ili kipovima, traženje utočišta i spasa od njih, zavjetovanje njima, prinošenje kurbanda za njih i tako dalje.

Mali širk je sve ono što je u Kur'anu i sunnetu nazvano širkom, ali se ne ubraja u veliki širk; poput pretvaranja (rijaluka) u nekim djelima, zakletve sa nekim drugim mimo Allaha, zatim riječi: Kako je Allah htio i taj i taj, i slično tome. Na to ukazuje govor Allahovog Poslanika:

﴿أَخَوْفُ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمُ الشُّرْكَ الْأَصْغَرَ، فَسُئِلَ عَنْهُ، فَقَالَ: «الرِّيَاءُ».

"Najviše čega se za vas bojim je mali širk". Upitali su ga šta je to, pa je kazao: "To je pretvaranje (rijaluk)." ¹ Hadis bilježe: imam Ahmed, Taberani, i Bejheki od Mahmuda ibn Lebida El-Ensarija, neka je Allah njime zadovoljan, svi sa dobrim lancem prenosilaca. Osim toga, bilježi ga Taberani sa dobrim lancima, od Mahmuda ibn Lebida, od Rafi'a ibn Hudejdža, od Allahovog Poslanika, neka je na njega Allahov blagoslov i mir.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je također kazao:

«مَنْ حَلَفَ بِشَيْءٍ دُونَ اللَّهِ فَقَدْ أَشْرَكَ.»

"Onaj ko se zakune nekim ili nečim mimo Allaha, počinio je širk." ² Bilježi ga imam Ahmed sa ispravnim lancem prenosilaca od Omera ibn Hattaba, neka je Allah njime zadovoljan, a usto i Ebu Davud i Tirmizi sa ispravnim lancem od Ibn Omera, neka je Allah njima zadovoljan, a on od Vjerovjesnika, neka je na njega Allahov blagoslov i mir, da je rekao:

«مَنْ حَلَفَ بِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ كَفَرَ أَوْ أَشْرَكَ.»

"Ko se zakune nečim mimo Allaha, počinio je

¹ Hadis bilježi imam Ahmed (5/428), Taberani (4/338) i Bejheki u djelu Šu'abul-iman (14/355). U djelu Medžme'u ez-zevaid (1/121), se navodi da ga prenosi Ahmed i da su svi njegovi prenosiooci vjerodostojni.

² Hadis bilježi imam Ahmed (1/47).

nevjerstvo ili širk."¹ Isto tako, u drugom hadisu stoji:
«لَا تَقُولُوا: مَا شَاءَ اللَّهُ وَشَاءَ فَلَانٌ، وَلَكِنْ قُولُوا: مَا شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ شَاءَ فَلَانٌ».

"Nemojte govoriti: 'Šta Allah htjedne i šta htjedne taj i taj!', nego recite: 'Šta Allah htjedne, a zatim šta htjedne taj i taj.'² Bilježi ga Ebu Davud sa ispravnim lancem prenosiaca od Huzejfe ibn Jemana, neka je Allah njime zadovoljan.

Ova vrsta širka ne izvodi iz vjere, niti obavezuje vječni boravak u Vatri, već čini tevhid nepotpunim i krnjavim.

Treća vrsta širka: skriveni širk, a dokaz za to su riječi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:

«أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِمَا هُوَ أَخْوَفُ عَلَيْكُمْ عِنْدِي مِنَ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ؟» قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ: «الشِّرْكُ الْخَفِيُّ؛ يَقُومُ الرَّجُلُ فَيُصَلِّي، فَيَزِينُ صَلَاتَهُ لِمَا يَرَى مِنْ نَظَرِ الرَّجُلِ إِلَيْهِ».

"Hoćete li da vas obavijestim čega se više bojim za vas od Dedžala?" "Naravno, Allahov Poslaniče", rekoše ashabi. "Skrivenog širka, a to je da čovjek ustane klanjati, pa kada vidi da ga neko posmatra, uljepša svoj namaz", odgovori im on.³ Bilježi ga imam Ahmed u Musnedu od Ebu Se'ida el-Hudrija, neka je Allah njime zadovoljan.

No, širk se može podijeliti i samo na dvije vrste

¹ Hadis bilježe Ebu Davud, br. 3251, i Tirmizi, br. 1535.

² Hadis bilježe imam Ebu Davud, br. 4980, i Ahmed (5/384).

³ Hadis bilježe Ibn Madža, br. 4204, i imam Ahmed (3/30).

tako što ćemo kazati:

Mali i veliki širk, te u tom slučaju skriveni obuhvata obje vrste. Dakle, skriveni širk može biti i veliki kao što je širk licemjera, jer oni kriju svoje ubjeđenje dok se prikazuju kao muslimani bojeći se za sebe.

A može biti i mali, kao što je rijaluk spomenut u hadisu Mahmuda ibn Lebida El-Ensarija i u hadisu Ebu Se'ida El-Hudrija.

Peta lekcija: Ihsan

Ihsan ukazuje na to da Allaha obožavaš kao da Ga vidiš, a ako ti Njega ne vidiš, pa On tebe, zaista, vidi.

Šesta lekcija: Šartovi (uvjeti) namaza

Postoji devet šartova namaza:

1. islam, 2. razum, 3. temjiz (dob kada dijete spoznaje šta mu koristi, a šta mu šteti. To može biti otkako dijete navrši sedam godina otprilike, op.prev.), 4. čistoća (abdest ili gusul), 5. uklanjanje nečistoće sa tijela, odjeće i mjesta klanjanja, 6. pokrivanje stidnog mjesta, 7. nastup namaskog vremena, 8. okretanje prema kibli 9. nijet (namjera).

Sedma lekcija: Ruknovi namaza

Ima ih četrnaest:

1. Stajanje u namazu (za onoga ko je to u stanju), 2. početni tekbir, 3. učenje fatihe, 4. pregibanje u namazu (ruku'), 5. potpuno ispravljanje sa rukua, 6. sedžda na sedam dijelova tijela, 7. potpuno ispravljanje sa sedžde, 8. sjedenje između sedždi, 9. smirenost na ruknovima, 10. redosljed između ruknova, 11. učenje zadnjeg tešehhuda (ettehijatu), 12. sjedenje radi zadnjeg tešehhuda, 13. salavat na Vjerovjesnika poslije zadnjeg tešehhuda, 14. predavanje selama na obje strane.

Osma lekcija: Namaski vadžibi

Ima ih osam:

1. svi tekbiri osim početnog, 2. Izgovor: „Semi`allahu li men hamideh“ imamu kao i onom ko zasebno klanja, 3. izgovor: „Rabbena lekel hamd“ svakome (imamu, ko klanja za imamom i onome ko klanja zasebno), 4. izgovor "Subhane rabbijel-a'zim" na ruku'u, 5. izgovor "Subhane rabbijel-e'ala" na sedždi, 6. izgovor "Rabbi-gfir li" na sjedenju između sedždi, 7. prvi tešehhud, 8. sjedenje radi njega.

Deveta lekcija: Pojašnjenje tešehhuda

Da se prouči:

"Et-tehijjatu lillahi ves-salavatu vet-tajjibatu, es-

selamu alejke ejuhen-nebijju ve rahmetullahi ve berekatuhu, es-selamu alejna ve 'ala 'ibadillahis-salihin, ešhedu en la illahe illallah, ve ešhedu enne muhammeden abduhu ve rasuluhu."

"Najljepši selami Allahu, blagoslovi i dobrodati; neka je selam na tebe, Vjerovjesniče, Allahova milost i Njegova blagodat; neka je mir i nama i dobrim Allahovim robovima. Svjedočim da nema boga osim Allaha i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i Njegov Poslanik."

Zatim nakon toga treba se donijeti salavat i tražiti bereket za Poslanika sljedećim riječima: "Allahumme salli 'ala Muhammedin ve 'ala aali Muhammed, kema sallejte 'ala Ibrahime ve 'ala aali Ibrahim, inneke hamidun medžid, ve barik 'ala Muhammedin, ve 'ala aali Muhammed, kema barekte 'ala Ibrahime ve 'ala aali Ibrahim, inneke hamidun medžid."

"Allahu moj, smiluj se Muhammedu i njegovoj porodici, kao što si se smilovao Ibrahimu i njegovoj porodici. Zaista si Ti Hvaljeni i Vječni. Allahu moj, blagoslovi Muhammeda i njegovu porodicu, kao što si blagoslovio Ibrahima i njegovu porodicu. Doista si Ti Hvaljen i Vječan."

Potom će se na zadnjem tešehhodu tražiti zaštita

od Džehennema, od kaburskog azaba, od iskušenja tokom života, nakon smrti, te i od smutnje Dedžala.

("Allahumme inni e'uzu bike min azabi džehenneme ve min azabil-kabri ve min fitnetil-mahja vel-memati ve min fitnetil-mesihid-dedžal." Op.prev.)

Potom se može učiti bilo koja dova, a najbolje je da se uče one koje su prenesene vjerodostojnim predajama, kao na primjer sljedeće:

"Allahumme e'inni 'ala zikrike ve šukrike ve husni ibadetik."

"Allahu moj, pomози me da Te spominjem, da Ti zahvaljujem i na najljepši način da Ti ibadetim."

"Allahumme inni zalemtu nefsi zulmen kesira, ve la jagfiruz-zunube illa ente, fa-gfir li magfiraten min 'indeke ve-rhamni, inneke entel-gafurur-rahim."

"Allahu moj, zaista sam sebi počinio veliku nepravdu, a grijehe ne oprašta niko osim Tebe. Od Sebe mi podari oprost i smiluj mi se, Ti si zaista Mnogopraštajući i Samilosni."

Kada je riječ o prvom tešehhudu, ustaje se nakon proučenog kelimei šehadeta na treći rek'at, a to je na podne, ikinidiji, akšamu i jaciji namazu. Ukoliko se nakon toga donese i salavat na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, to bi bilo bolje, zbog općih hadisa koji o tome govore, a nakon salavata bi

se ustalo na treći rekat.

Deseta lekcija: Namaski sunneti

Među namaske sunnete (pohvalne radnje u namazu) ubraja se sljedeće:

1- dova s kojom se počinje namaz nakon početnog tekbira.

2- Stavljanje desne preko lijeve ruke (tako što se uhvati zglob ili podlaktica lijeve ruke, op.prev.), na prsa (donji dio prsa ili gornji dio stomaka, op.prev.), prilikom stajanja, prije i poslije rukua.

3- Podizanje ruku, sastavljenih prstiju (dlanova okrenutih prema kibli, op.prev.), u visini ramena ili ušiju, kod početnog tekbira, kod tekbira po odlasku na ruku', zatim prilikom podizanja sa ruku'a i odmah nakon ustajanja na treći rek'at.

4- Učenje tesbiha (subhane rabbijel...) na ruku'u i sedždi više od jednom.

5- Svaki propisani dodatak na riječi: Rabbena ve lekel-hamd, koje se izgovaraju na stajanju nakon podizanja sa ruku'a, i učenje: Rabbi-gfirli više od jednom, na sjedenju između dvije sedžde.

6- Poravnanje glave sa leđima prilikom ruku'a.

7- Širenje nadlaktica u stranu, udaljavanje stomaka od bedara i butina od listova prilikom sedžde.

8- Odvajanje podlaktica od tla prilikom sedžde.

9- Sjedenje na položenom lijevom stopalu, dok desno stopalo treba biti ispravljeno (naslonjeno na prste okrenute prema kibli, op. prev.), prilikom prvog tešehhuda i između sedždi.

10- Teverruk - sjedenje prilikom zadnjeg tešehhuda, kod trorekatnih i četverorekatnih namaza, a to je da se sjedne na lijevu butinu i debelo meso, dok je lijeva potkoljenica opružena u desno, tako da prsti lijevog stopala budu ispod desne cjevanice, koja je odignuta sa ispravljenim desnim stopalom, naslonjenim na prste i okrenute prema kibli.

11- Pokazivanje ispruženim kažiprstom prilikom prvog i drugog tešehhuda, i njegovo (lagano, op.prev) pomjerenje (gore-dole, op.prev) prilikom učenja dove.

12- Donošenje salavata i traženje bereketa za poslanika Muhammeda, sallahu `alejhi ve sellem, i njegovu porodicu kao i za Ibrahima i njegovu porodicu prilikom prvog sjedenja.

13- Učenje propisanih dova na zadnjem sjedenju nakon tešehhuda i salavata.

14- Učenje naglas na sabahu, džumi, bajramima, namazu za kišu i na prva dva rekata akšama i jacije.

15- Tiho učenje na podnevu, ikindiji, te na

trećem rekatu akšama i na zadnja dva rekata jacije (tiho učenje biva sa pomjerkanjem usana bez glasa, op.prev.).

16- Učenje sure poslije Fatihe (na svim dvorekatnim namazima, te na prva dva rekata trorekatnih i četverorekatnih namaza, op.prev.), i ostali sunneti, poput dova koje se uče poslije izgovora: Rabbena lekel-hamd, nakon podizanja sa ruku'a što važi za imama, onoga ko za njim klanja i onoga ko sam klanja. To je sunnet. Također, stavljanje dlanova, raširenih prstiju, na koljena prilikom ruku'a.

Jedanaesta lekcija: Postupci koji kvare namaz

Ima ih osam:

1- Namjerno i svjesno govoriti u namazu nešto što ga se ne tiče, uz znanje da je to zabranjeno. Međutim, ako to neko učini iz zaborava ili neznanja, onda mu namaz neće biti pokvaren.

2- Smijanje naglas.

3- Jedenje.

4- Pijenje.

5- Otkrivanje stidnog mjesta.

6- Okretanje od kible u većoj mjeri.

7- Mnogo uzastopnog poigravanja

(bespotrebnog pomjieranja, op.prev.) u namazu.
8- Gubljenje abdesta.

Dvanaesta lekcija: Šartovi abdesta

Ima ih deset:

1. islam, 2. razum, 3. temjiz (dob kada dijete raspoznaje šta mu koristi, a šta šteti, op.prev.), 4. nijet, 5. da čovjek nema namjeru da prekine abdest tokom uzimanja istog, 6. prestanak onoga što kvari abdest (kao na primjer: vršenje nužde, op.prev.), 7. čišćenje nakon nužde prije abdesta, 8. da voda bude čista, da voda bude halal (na primjer da nije ukradena, op.prev.) 9. uklanjanje svega što sprječava dolazak vode do kože (boje ili laka npr., op.prev.),10. nastup vremena namaza koji želi klanjati ako se radi o osobi koja ima kontinuiran izlazak nečistoće.

Trinaesta lekcija: Abdestski farzovi (ruknovi)

Ima ih šest:

Pranje lica, u što ulazi ispiranje usta i nosa; pranje ruku do iza laktova; potiranje cijele glave zajedno s ušima; pranje nogu do iznad članaka; poštivanje propisanog redoslijeda i kontinuitet u pranju (bez dužih vremenskih prekida između

pranja dijelova tijela). Pohvalno je ponoviti pranje lica, ruku i nogu tri puta, dok je obavezno oprati ih barem jednom. Što se tiče potiranja glave, to je propisano samo jedanput. Na to ukazuju vjerodostojne predaje.

Četrnaesta lekcija: Postupci koji kvare abdest

Ima ih šest:

1. sve što izađe na dva stidna otvora, 2. izlazak puno nečistoće iz tijela, 3. gubljenje svijesti spavanjem ili nečim drugim, 4. dodirivanje stidnog mjesta (spolnog organa ili analnog otvora) bez pregrade, 5. jedenje devinog mesa i 6. otpadništvo od islama.

Važna napomena: Što se tiče gasuljenja mrtvaca ispravno je da to ne kvari abdest, i to je mišljenje većine učenjaka, zbog nedostatka dokaza koji ukazuje na to. Ali, ukoliko bi ruka onoga koji gasuli mrtvaca direktno dodirnula polni organ mrtvaca, abdest bi mu bio obavezan.

Obaveza mu je da ne dodiruje stidno mjesto umrloga osim sa pregradom (sa rukavicom i slično, op.prev.). Isto tako, dodirivanje žene ne kvari abdest ni u kom smislu, bez obzira da li ju je dodirnuo sa strašću ili bez. To je ispravniji stav

islamskih učenjaka, ukoliko ne izađe ništa na polnom organu. Dokaz tome je da je Allahov Poslanik ljubio svoje žene, a zatim bi klanjao i ne bi uzimao abdest zbog toga.

A što se tiče govora Uzvišenog Allaha u surama en-Nisa i el-Maide:

﴿...أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ...﴾

"Ili ako ste imali odnos sa suprugama", (En-Nisa: 43.) (El-Ma'ide: 6.), tu se misli na polni odnos, po ispravnijem od dva stava islamskih učenjaka. Ovo je bio i stav Ibn-`Abbasa, radijallahu `anhuma, kao i ogromnog broja učenjaka od potonjih i kasnijih generacija. Allah je Zaštitnik, Koji daje uspjeh.

Petnaesta lekcija: Karakterne osobine kojim bi se trebao ukrasiti svaki musliman

Neke od njih su: iskrenost, čuvanje emaneta, neporočnost, stid, hrabrost, velikodušnost, odanost, ostavljanje svih harama, lijepi komšijski odnosi, pomaganje onih koji su u potrebi shodno mogućnostima, i još mnogo karakternih i moralnih osobina na koje su ukazali Kur'an i Sunnet.

Šesnaesta lekcija: Islamski maniri

Neki od njih su: nazivanje selama, vedrina lica prilikom susreta, jedenje i pijenje desnom rukom,

učenje bismile prije, te zahvaljivanje Allahu poslije jela i pića. Zatim, zahvaljivanje Allahu nakon kihanja, nazdravljanje onome ko se zahvali Allahu nakon kihanja (riječima: Jerhamukellah, op.prev.), posjeta bolesnika, ispraćaj dženaze, praktikovanje onoga što je propisano prilikom ulaska u džamiju i kuću, te prilikom izlaska iz njih. Pored toga, lijepo je primjenjivati i pravila lijepog ponašanja na putovanju, sa roditeljima, rodbinom, komšijama, starim i mladim, čestitanje na novorođenčetu i na sklapanju braka, izjavljivanje saučešća, kao i ostali islamski maniri i pravila ponašanja.

Sedamnaesta lekcija: Oprez od širka i grijeha

Najveći grijesi su sedam upropaštavajućih, a oni su: 1. činjenje širka Uzvišenom Allahu; 2. sihr; 3. bespravno ubistvo, 4. kamata; 5. bespravno korištenje imetka siročeta; 6. bježanje sa bojnog polja; 7. potvaranje čestitih i čednih vjernica.

Veliki grijesi, osim toga, su i: 1. neposlušnost prema roditeljima; 2. prekidanje rodbinskih veza; 3. lažno svjedočenje; 4. lažno zaklinjanje; 5. uznemiravanje komšije; 6. činjenje nepravde ljudima po pitanju njihovih života, imetka i časti; 7. pijenje alkohola; 8. kockanje; 9. ogovaranje; 10.

prenošenje tuđih riječi s ciljem zavađanja; te i ostale stvari koje su zabranili Allah i Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.

Osamnaesta lekcija: Pripremanje umrloga za džezazu, namaz i ukop

Pojašnjenje toga je sljedeće:

Prvo: Propisano je da se osobi kojoj se približava smrt preporuči izgovaranje riječi: La ilahe illallah. Na to nam je ukazao Allahov poslanik kazavši:

«لَقِّنُوا مَوْتَانُكُمْ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ».

"Podstičite one koji umiru da izgovore: La ilahe illallah."¹ Bilježi ga Muslim u svom Sahihu. Dakle, ovdje se misli na one na kojima su se pojavili znakovi smrti.

Drugo: Kada se potvrdi smrt, propisano je da se umrloj osobi zatvore očni kapci i da mu se zaveže donja vilica. To je potvrđeno u sunnetu.

Treće: Obavezno je da se okupa (ar. gusul) umrli musliman, osim u slučaju kada se radi o šehidu koji je poginuo u bici. On se ne kupa niti mu se klanja džezaza-namaz. Naprotiv, on će biti ukopan u odjeći u kojoj je poginuo, jer Poslanik, sallallahu

¹ Hadis bilježi Muslim, br. (916-917).

alejhi ve sellem, nije preporučio da se okupaju šehidi poginuli na Uhudu, niti im je klanjao dženu.

Četvrto: Opis gasuljenja umrlog

Najprije treba da se prekrije stidno mjesto umrloga, a zatim da se malo podigne iznad i blago pritisne stomak. Zatim će onaj koji ga gasuli umotati oko ruke neku krpu i njome ga očistiti, a zatim ga abdestiti kao što se to čini za namaz. Potom će oprati glavu i bradu umrloga sa vodom koja je pomiješana sa sidrom ili nečim sličnim (poput sapuna, op. ur.). Zatim će oprati njegovu desnu stranu, a potom lijevu. Poslije toga, na isti način će ga oprati drugi i treći put, i prilikom svakog pranja proći će rukom po njegovom stomaku, pa ukoliko nešto izađe iz njega to će oprati, a to će mjesto pričvrstiti vunenom gazom, pa ukoliko ne bude dovoljno može se poslužiti nekim medicinskim sredstvom poput flastera.

Osim toga, ponavljat će mu i abdest. Ukoliko ne uspije mrtvoga očistiti sa tri pranja povećat će na pet ili sedam puta, a zatim ga nekom tkaninom posušiti i namirisati njegove zamaknute dijelove tijela kao i mjesta na kojima je sedždu činio, a ukoliko bi namirisao cijelo tijelo to bi bilo bolje. Isto tako, njegove ćefine će namirisiati bahurom-vrsta

mirisa, a ukoliko bi mu brkovi ili nokti bili dugi skratit će ih. Međutim, ne bi bilo sporno da ih ne dira. Kosu mu neće uljepšavati, češljati i namještati, niti će mu brijati dlake sa stidnog mjesta, jer po tom pitanju ne postoji dokaz. Kosa žene će se načiniti u tri sveza, uvezati i pustiti straga.

Peto: Umotavanje u ćefine

Najbolje je da se muškarac umota u tri bijela ćefina, a ne u regularnu odjeću i bez turbana, kao što je učinio Vjerovjesnik, neka je na njega Allahov blagoslov i mir. Međutim, ako bi se umotao u odjeću, u tome nema smetnje.

Ženska osoba će se umotati u pet ćefina, tzv: dir`, himar, izar i dva lifeta. Malodobnom dječaku je dovoljan jedan ćefin, a može i tri, dok za malodobnu djevojčicu ide tri ćefina, tzv. Kamis i dva lifeta.

Ono što je obaveza po pitanju svakog umrlog muslimana jeste da bude minimum jedan ćefin, koji će mu pokriti čitavo tijelo. Ako umrli bude u ihramima, okupat će se vodom i sidrom, te će mu upravo ćefini biti ihrami koje nosi, a usto ćefini mogu biti i neka druga vrsta prekrivača. Neće mu se pokrивati glava i lice, i neće se mirisati, jer će biti proživljen donoseći telbiju, kao što je preneseno u vjerodostojnom hadisu od Allahovog Poslanika,

neka je na njega Allahov blagoslov i mir. U slučaju žene koja umre u ihramima, njoj će se obući ćefini kao i drugima, s tim što se neće mirisati, i njeno lice neće biti prekrivano nikabom, niti će joj se rukavice oblačiti na ruke, već će joj se lice i ruke prekriti sa ćefinima u koje je obučena, kao što je to već pojašnjeno po pitanju oblačenja ćefina ženskoj osobi.

Šesto: Najpreči ljudi za kupanje umrloga, predvođenje dženaze i ukop

Onaj kome je umrli ostavio oporuku da ga okupa (ogasuli) i da mu klanja dženazu, zatim otac, djed, a potom najbliži muški srodnici po redoslijedu bliskosti.

S druge strane, najpreči za gasuljenje ženske osobe jeste onaj koga je ona oporučila, potom majka, pa nena, a zatim ona koja joj je najbliža od ženske rodbine. Supružnici mogu gasuliti jedno drugo, jer je Ebu Bekra gasulila njegova supruga, te je i Alija gasulio svoju ženu Fatimu.

Sedmo: Opis dženaza namaza

Dženaza namaz se sastoji od četiri tekbira i obavlja se tako što se nakon prvog tekbira prouči sura El-Fatiha i pored nje ako bi se proučila i kratka

sura, jedan ili dva ajeta bilo bi poželjno, zbog vjerodostojnog hadisa koji je prenešen o tome od Ibn-Abbasa, radijallahu `anhuma. Zatim se donosi drugi tekbir nakon kojeg se donose salavati na Allahovog Poslanika, sallallahu `alejhi ve sellem,

kao što se to čini na tešehhudu u namazu. Zatim se donosi treći tekbir i uči slijedeća dova: "Allahumme-gfir li hajjina ve mejjitina, ve šahidina ve gaibina, ve sagirina ve kebirina, ve zekerina ve unsana. Allahumme men ahjejtehu minna fe ahjihi 'ale-l-islam, ve men teveffejtehu minna fe teveffehu 'ale-l-iiman. Allahumme-gfir lehu ve-rhamhu ve 'aafihi v'afu anhu ve ekrim nuzulehu ve vessi' mudhalehu va-gsilhu bil-mai ves-seldži vel-beradi, ve nekkihi minel-hataja kema junekka-ssevbu-l-ebjedu mined-denes, ve ebdilhu daran hajran min darihi, ve ehlen hajran min ehlihi, ve edhilhul džennete, ve e'izhu min azabi-l-kabri ve azabi-nnari, ve-fseh lehu fi kabrihi, ve nevvir lehu fihi. Allahumme la tehrimna edžrahu ve la tudiluna b'adehu!"

(Allahu moj, oprosti našim živim i mrtvim, prisutnim i odsutnim, malim i velikim, muškim i ženskim! Allahu moj, ako nas poživiš, pa poživi nas u islamu, a ako nas umrtviš, pa umrtvi nas u imanu! Allahu moj, pokrij mu loša djela i smiluj mu se,

zaštiti ga i oprost mu, plemenito ga dočekaj i učini mu svaki prolaz prostranim, i okupaj ga vodom, snijegom i ledom, i očisti ga od grijeha kao što se bijela odjeća očisti od prljavštine, i zamijeni mu njegov dom boljim, i njegovu porodicu boljom, uvedi ga u Džennet i zaštiti ga od kaburske kazne i od kazne vatrom, i učini mu kabur prostranim i osvjetljenim! Allahu moj, nemoj nas uskratiti nagrade (za klanjanje dženez, učenje dove, praćenje mejta i tako dalje, op.prev.), i nemoj nas odvesti u zabludu nakon njega!) Potom se donosi četvrti tekbir, nakon kojeg se predaje jedan selam na desnu stranu.

Pohvalno je da se prilikom svakog tekbira podignu ruke. Ako je umrla osoba žena, kazat će: "Allahummegfir leha..." Ako se klanja dženez za dvije osobe, reći će se: "Allahummegfir lehuma...", a u slučaju tri ili više osoba: "Allahummegfir lehum..."

Pored toga, ako je umrli malo dijete, umjesto traženja oprosta od Allaha, proučit će se sljedeća dova: „Allāhummedž`alhu feratan ve zuhran livālidejhi ve šefi`an mudžāben, Allāhumme sekkil bihi mevāzinehumā ve e'azim bihi udžūrahumā ve elhikhu bisālihi selefil mu`minīn vedž`alhu fī kefāleti Ibrahīme alejhisalātu ves-selāmu vekihi bi

rahmetike `azabel-džehīm.

O Allahu, učini ga čuvanom i garantovanom nagradom za

njegove roditelje i učini ga njihovim šefadžijom čiji se šefa'at

prihvata. Allahu, otežaj njime vagu njihovih dobrih djela,

povećaj njime njihovu nagradu, pridruži ga dobrim

prethodnicima vjernika, učini da se o njemu brine Ibrahim,

alejhisselam, i sačuvaj ga milošću svojom džehennemske patnje.“

Od sunneta je da imam stoji naspram glave umrlog muškarca, a naspram pojasa umrle žene. U slučaju klanjanja dženaze za više osoba, ispred imama će se staviti prvo muško, a iza žensko, tako da ono bude bliže kibli. U slučaju da s njima budu i djeca, prvo se stavlja muško dijete pa žena, a nakon nje djevojčica. Poredat će se tako što će se glava dječaka poravnati naspram glave muškarca, a pojas žene

naspram glave muškarca. Isto tako, glava djevojčice će se poravnati sa glavom žene, pa će njen pojas biti naspram glave muškarca. Svi klanjači će se poredati iza imama, a ukoliko neko ne bi

mogao naći mjesto pozadi sa klanjačima dozvoljeno mu je stati uz imama sa njegove desne strane.

Osmo: Način ukopa

Propisano je da dubina kabura bude do pojasa čovjeka, i da se prokopa udubina (lahd) u strani kabura prema kibli, te da se umrli položi u tu udubinu na desnu stranu, okrenut licem prema kibli. Čefini će se razvezati, ali se neće skidati, već će se tako ostaviti. Nije dozvoljeno otkriti lice mejta, svejedno bio muško ili žensko. Potom će se udubina gdje se nalazi umrli zazidati ciglama (čerpićima), koje se učvrste glinom (ili nečim sličnim), kako ne bi zemlja padala po njemu. Ako nema čerpića, mogu se koristiti i daske ili kamenje. Potom se mejt zagrne zemljom. Pohvalno je tada kazati: "Bismillahi, ve 'ala milleti rasulillah" (U ime Allaha, na vjeri Allahovog Poslanika). Kabur će se dići do visine pedlja, poredati po njemu osrednje kamenje ako je moguće, te će se poprskati vodom.

Propisano je da prisutni na ukopu stoje pored kabura i dove za umrlog; jer je Vjerovjesnik, neka je na njega Allahov blagoslov i mir, kada bi završio sa ukopom, stao iznad njega i rekao:

«اسْتَغْفِرُوا لِأَخِيكُمْ، وَاسْأَلُوا لَهُ التَّيِّبَاتِ، فَإِنَّهُ الْآنَ يُسْأَلُ.»

"Tražite oprost za vašeg brata i molite da ga Allah

učvrsti, jer zaista se on sada ispituje."¹

Deveto: Ako je neko ukopan, a nije mu klanjana dženaza, propisano je da mu se ona klanja naknadno.

jer je Vjerovjesnik, neka je na njega Allahov blagoslov i mir, tako učinio, s tim da to bude do mjesec dana od ukopa. A ako bi bilo duže od mjesec dana nakon ukopa, onda nije propisano, jer nam nije preneseno od Vjerovjesnika, neka je na njega Allahov blagoslov i mir, da je klanjao dženaza namaz mjesec dana nakon ukopa.

Deseto: Nije dozvoljeno porodici umrlog da priprema hranu ljudima

uslijed onoga što se prenosi od Džerira ibn Abdullaha el-Bedželija, neka je Allah njime zadovoljan, da je rekao:

«كُنَّا نَعُدُّ الْاجْتِمَاعَ إِلَى أَهْلِ الْمَيِّتِ، وَصَنَعَةَ الطَّعَامِ بَعْدَ الدَّفْنِ، مِنَ النَّيَاحَةِ.»

"Smatrali smo okupljanje kod porodice umrlog nakon ukopa, i to da oni pripremaju hranu, vidom zabranjenog oplakivanja."² Ovu predaju je zabilježio imam Ahmed sa dobrim lancem prenosilaca. A dozvoljeno im je da pripremaju hranu za svoje

¹ Hadis bilježe Ebu Davud, br. 3221, i Hakim (3/399).

² Hadis bilježe Ibn Madža, br. 1612, i imam Ahmed (2/204).

potrebe, kao i za goste koji odsjedaju kod njih. Pohvalno je da rodbina i komšije donose hranu porodici umrlog, jer je Vjerovjesnik, neka je na njega Allahov blagoslov i mir, kada mu je došla vijest o pogibiji Džafera ibn Ebi Taliba u Šamu, neka je Allah njime zadovoljan, naredio svojoj porodici da spremne hranu za Džaferovu porodicu, te je rekao:

«إِنَّهُ آتَاهُمْ مَا يَشْعَلُهُمْ».

"Zaista ih je ova smrt zaokupirala."¹

Nema smetnje da porodica umrlog pozove komšije ili nekog drugog da jedu hranu koja im je darovana i za to nema neko šerijatski određeno vrijeme, koliko nam je poznato.

Jedanaesto: Nije ženi dozvoljeno da bude u žalosti (tako što će se kloniti mirisa, ukrašavanja, šminkanja i slično) zbog umrle osobe duže od tri dana, osim toga kada je umrli njen suprug.

Tada joj je naređeno da se kloni prethodno spomenutih stvari u trajanju od četiri mjeseca i deset dana, osim ako je trudna. U tom slučaju, biće

¹ Muslim, poglavlje o dženazama (976), Nesai, poglavlje o dženazama (2034), Ebu Davud, poglavlje o dženazama (3234), Ibn Madže, poglavlje o dženazama (1569), Ahmed (2/441).

joj to naređeno dok se ne porodi. Na sve to ukazuje vjerodostojni sunnet Allahovog poslanika.

Što se tiče muškarca, njemu nije dozvoljen ihdad ni u kojem slučaju, ni za rodbinom, ni za bilo kojim drugim mejtom.

Dvanaesto: Dozvoljeno je muškarcima da povremeno posjećivaju mezarja kako bi od Allaha tražili da se smiluje umrlim, kao i da se prisjete smrti i onoga što dolazi poslije nje.

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:

«زُورُوا الْقُبُورَ، فَإِنَّهَا تَذَكَّرُكُمُ الْآخِرَةَ».

"Posjećujte mezarja, jer vas ona, zaista, podsjećaju na ahiret."¹ Bilježi ga Muslim u svom Sahihu. Poslanik, neka je na njega Allahov blagoslov i mir, podučavao je svoje ashabe da prilikom posjete mezarjima prouče:

«السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ، نَسَأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ، يَرْحَمُ اللَّهُ الْمُتَقَدِّمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ».

"Es-selamu 'alejku ehle-ddijari minel-mu'minine vel-muslimin, ve inna in šae-llahu bikum lahikun, nes'elu-llahе lena ve lekumul-'afijeh, jerhamu-llahul-mutekaddimine minna vel-muste'hirin."

(Esselamu alejkum, stanovnici ovog mjesta

¹ Hadis bilježi Ibn Madža, br. 1569, a vjerodostojnim ga je ocijenio šejh Albani.

(mezarja, op.prev.) od mu'mina i muslimana. Zaista ćemo vam se i mi pridružiti kada Allah htjedne. Allaha molimo da zaštiti i vas i nas, te Ga molimo da se smiluje onima među nama koji vam se pridruže prije, a i onima koji vam se pridruže kasnije).¹ Što se tiče žena, njima nije dozvoljeno da obilaze mezarja, jer je Allahov Poslanik ukorio one koje ih posjećuju. Bojati se da od toga ne nastane fitna, a i žene su emotivno osjetljive. Također, ženama nije dozvoljeno da otprate dženazu do mezarja, jer im je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, to zabranio. S druge strane, klanjanje dženaze umrloj osobi, bilo u džamiji ili na musalli (otvorenom prostoru), propisano je i muškarcima i ženama.

Ovim privodimo kraju ovu kratku brošuru u kojoj smo sakupili osnovne i najvažnije informacije o islamu. Neka je Allahov blagoslov i mir na našeg vjerovjesnika Muhameda, njegovu porodicu i ashabe.

¹ Hadis bilježi Muslim, br. 975.

Sadržaj

Opće lekcije za svakog muslimana.....	2
U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!.....	2
Uvod autora	2
Prva lekcija: Sura Fatiha i najkraće sure iz Kur'ana	3
Druga lekcija: Ruknovi islama	3
Treća lekcija: Ruknovi imana-temelji vjerovanja.....	5
Četvrta lekcija: Vrste tevhida i širka	5
Peta lekcija: Ihsan.....	11
Šesta lekcija: Šartovi (uvjeti) namaza	11
Sedma lekcija: Ruknovi namaza.....	11
Osmo lekcija: Namaski vadžibi	12
Deveta lekcija: Pojašnjenje tešehhuda.....	12
Deseta lekcija: Namaski sunneti.....	15
Jedanaesta lekcija: Postupci koji kvare namaz	17
Dvanaesta lekcija: Šartovi abdesta	18
Trinaesta lekcija: Abdestski farzovi (ruknovi)	18
Četrnaesta lekcija: Postupci koji kvare abdest.....	19
Petnaesta lekcija: Karakterne osobine kojim bi se trebao ukrasiti svaki musliman	20
Šesnaesta lekcija: Islamski maniri.....	20
Sedamnaesta lekcija: Oprez od širka i grijeha.....	21
Osamnaesta lekcija: Pripremanje umrloga za dženazu, namaz i ukop.....	22
Drugo: Kada se potvrdi smrt, propisano je da se umrloj osobi zatvore očni kapci i da mu se zaveže donja vilica. To je potvrđeno u sunnetu.....	22

Treće: Obavezno je da se okupa (ar. gusul) umrli musliman, osim u slučaju kada se radi o šehidu koji je poginuo u bici. On se ne kupa niti mu se klanja džezaza-namaz. Naprotiv, on će biti ukopan u odjeći u kojoj je poginuo, jer Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije preporučio da se okupaju šehidi poginuli na Uhudu, niti im je klanjao džezazu.	22
Četvrto: Opis gasuljenja umrlog.....	23
Peto: Umotavanje u ćefine.....	24
Šesto: Najpreči ljudi za kupanje umrloga, predvođenje džezaze i ukop	25
Sedmo: Opis džezaza namaza	25
Osmo: Način ukopa	29
Deveto: Ako je neko ukopan, a nije mu klanjana džezaza, propisano je da mu se ona klanja naknadno.....	30
Deseto: Nije dozvoljeno porodici umrlog da priprema hranu ljudima.....	30
Jedanaesto: Nije ženi dozvoljeno da bude u žalosti (tako što će se kloniti mirisa, ukrašavanja, šminkanja i slično) zbog umrle osobe duže od tri dana, osim toga kada je umrli njen suprug.	31
Dvanaesto: Dozvoljeno je muškarcima da povremeno posjećivaju mezarja kako bi od Allaha tražili da se smiluje umrlim, kao i da se prisjete smrti i onoga što dolazi poslije nje.	32

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and the Prophet's Mosque in languages.

978-603-8417-78-2

